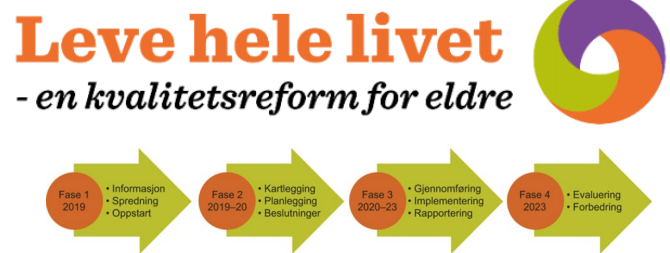

Reform og kommunale planer

Nå er vi litt over halvveis i reformperioden. OsloMet, som har nasjonal følgeforskning på reformen, har så langt pekt på noen hovedutfordringer med arbeidet i kommunene:

- 1) *Overordnet ser det ut som Leve hele livet så langt er mer etablert som sektorreform enn samfunnsreform - forankret og ledet først og fremst fra helse- og omsorgssektoren.*
- 2) *Det ser ut som at kommunene er bevisst sine demografiske utfordringer, men at disse ofte bare er beskrevet i generelle vendinger i saksfremlegg og plandokumenter.*
- 3) *Det kan se ut som det er stor variasjon i hvor godt det har lyktes å forankre dette brede og langsiktige perspektivet (samfunns- og bærekraftperspektivet) hos administrativ- og politisk ledelse i kommunene*
- 4) *Kommunene etterlyser særlig deltagelse fra regionalt støtteapparat i etablerte nettverk og samarbeidsarenaer hvor kommuneledelsen er til stede.*

Disse utfordringene kjenner vi igjen også i Agder. Samtidig opplever vi at det er flere kommuner her i sør som søker tverrsektoriell tilnærming enn ellers i landet. Og at alle fire regionsamarbeid har brukt tid på demografiske data for å få god innsikt i egne framskrivninger. Bra!

Støtteapparatet ønsker å styrke det tverrsektorielle fokuset enda mer. Pandemiens erfaring med mangel på kvalifiserte hender er trolig bare et frampek på morgendagens situasjon. Helse og omsorgssektoren kan sannsynligvis bare løse deler av utfordringen. Hensiktsmessige boliger, variert kultur- og aktivitetstilbud, gode møteplasser og egnede transportløsninger er eksempler på tema som påvirker, men som helse og omsorg sjelden har nytte av å diskutere alene.

Støtteapparatet går nå gjennom alle samfunnsplaner i Agder. Så langt ses nokså store variasjonen i hvilken grad demografiendringene blir presentert og adressert. For enkelte kommuner, med samfunnsplan vedtatt for flere år siden, er denne utfordringen nokså anonym. Samtidig ses også en endring de siste par årene, der nye samfunnsplaner er mye tydeligere på utfordringene.

Et av reformens hovedmål er å sikre bærekraften i tjenestene. Dobling i antall eldre, dobling i antall demenssyke osv. er utfordringer som (over tid) påvirker kommunal drift i svært stor grad. Støtteapparatet vurderer at samfunnsplan (og etterfølgende arealplan) er riktig sted å adressere slike utfordringer.

«Vi må oppføre oss som at vi mener det vi sier». Støtteapparatet ønsker mer tverrsektorielt fokus i videre arbeid med reformen. Fra nå av kommer derfor vi i støtteapparatet i større grad til å henvende oss til samfunnsplanleggere/tilsvarende i videre oppfølging—i nært samarbeid med helse og omsorg.

Hjelp

- 1) I Agder gjennomføres egne nettverkssamlinger for «**Aldersvennlig Agder**». Neste samling er 2.juni og tema er «bolig og innbyggerdialog». Kontaktperson er [Silje Marie Jensen](#) (USHT vest).
- 2) Støtteapparatet (+ flere fra Statsforvalteren i Agder) v/[Geir Evensen](#) kaller inn til **årlig statusmøte** for kommunene om reformen etter sommeren. Avtales via samhandlingskoordinatorer i de fire regionene.
- 3) **Individuelle dialogmøter** om reformarbeidet kan enkeltkommuner avtale med støtteapparatet ved behov. Kontaktperson for slike møter er [Silje Marie Jensen](#).
- 4) KS Agder v/[Anna Charlotte Larsen](#) og brukerrepresentanter i støtteapparatet; Stein Torgersen og Solveig Nordkvist, jobber for å få samlet alle **kommunale eldreråd** i Agder til et møte i løpet av 2022.
- 5) Og:
 - * Framskrivingsverktøy levert ut i 2019—oppdateres av kommunene selv
 - * [Ressursportal.no](#)—er revidert og samler svært mye analysehjelp på ett sted. Se spesielt om framskriving av tjenestebehov og om aldersbæreevne. Anbefales!
 - * Helsedirektoratet og [lenke](#) til nasjonale nyhetsbrev om reformen
 - * [Planleggelitt.no](#)—nettressurs med temaer om bolig/boligplanlegging for fremtiden
 - * [Aldersvennlig.no](#)—nasjonalt program for et aldersvennlig Norge
 - * [KS](#) og «partnerskap for radikal innovasjon»—med blant annet «2040 begynner nå!»
 - * Rapport fra OsloMet om [mobilitet på boligmarkedet](#). Mer vanlig nå å flytte inn i mer alderstilpassede boliger. Av de som vedlikeholder egen bolig er det relativt få som samtidig øker boligens tilgjengelighet

Vanligste, viktigste og vanskeligste

Støtteapparatet kjenner til presset kommunene står i etter lang tids pandemiarbeid og nå krig i Europa. Vi vil derfor forsøke å ha mest fokus på de vanligste, viktigste og vanskeligste temaene (VVV) relatert til reformen. Enkelte ganger kan det som kjent være at 80 % av problemene skyldes 20 % av årsakene.

(Boligplanlegging, kompetanse-/personellmangel, medvirkning, planarbeid, sosial bærekraft...)

Møte med NAV

Statsforvalteren i Agder presenterte utfordringsbilde og reform i møte med ledere i NAV Agder (fylke + kommune) denne våren. Hensikten var å spre budskap om personellutfordringen mange kommuner kommer til å oppleve innen helse og omsorg, samt peke på behovet for å møte denne utfordringen med planlagte strategier.

Konferanse om bolig!

- Senteret for et aldersvennlig Norge, Statsforvalteren i Vestland, KS Vestland og Husbanken arrangerer konferanse 31.mai «*Ein bustad for heile livet*».
- Konferansen er gratis å delta på, og påmeldingsfrist for digital deltakelse er 29.mai. Se mer [her](#).

Ny reform

- Økt andel eldre gjør at samfunnet må legge til rette for at flere eldre som ønsker det, kan bo lenger i eget hjem. Regjeringen er derfor i gang med en reform som skal gjøre det trygt å bo lenger hjemme.

LHL - konferanse 2022

- Hold av datoen: 16. november 2022